

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
Kalantutkimusosasto
Marketta Ranta
17.3.1981

AMMATTIKALASTUKSEN KANNATTAVUUS INARINJÄRVELLÄ 1979

AMMATTIKALASTUKSEN KANNATTAVUUS INARINJÄRVELLÄ 1979

	s.
I. JOHDANTO.....	1
II. AINEISTO JA MENETELMÄT.....	1
1. Kalastajien lukumäärä.....	1
2. Saalis.....	2
3. Kalastustulot.....	3
III. KALASTUKSEN KANNATTAVUUS 1976-1979.....	3
IV. AMMATTIKALASTUKSEN KANNATTAVUUS 1979.....	6
1. Kalastusolosuhteet.....	6
2. Kalastusyrietykset.....	6
3. Saalis.....	9
4. Keskihinnat.....	9
5. Kalastusomaisuus.....	9
6. Työaika.....	13
7. Kalastustuotot.....	15
8. Kalastuskustannukset.....	15
9. Ansiotaso.....	15
10. Kalastuksen kannattavuus pyyntimenetelmittain.....	17
V. AMMATTIKALASTUKSEN MERKITYS INARINJÄRVELLÄ 1979.....	17
KIRJALLISUUS.....	22
LIITTEET.....	23

I. JOHDANTO

Inarinjärven voimataloudellinen säännöstely aloitettiin vuonna 1941. Kalastus on säännöstelyn aikana taantunut suuresti (TOIVONEN 1979). 27.11.1975 annetun korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaan on päätöksessä esitettyjen hoitotoimenpiteiden vaikutusta tarkkailtava asianmukaisesti. Tarkkailun toteuttamiseksi laadittiin tarkkailuohjelma, jossa mm. kalastuksen kannattavuutta esitettiin seurattavaksi kirjanpitokalastajien kalastuksen pohjalta. Tällä tarkkailulla haluttiin myös seurata mm. istutusten vaikutusta kalastuksen kannattavuuteen.

II. AINEISTO JA MENETELMAT

Ammattikalastuksen kannattavuutta on kyseisen päätöksen nojalla seurattu vuodesta 1976 lähtien. Se perustuu kalastajaperheiden antamiin tietoihin saaliista, sen käytöstä, työajasta sekä kalastuksen tuotoista ja kustannuksista sekä kalastusomaisuudesta. Menetelmä on sama kuin Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen valtakunnallisessa ammattikalastuksen kannattavuustutkimuksessa. Aineiston keräämisestä on vastannut vesihallitus ja sen käsittelyä on valvonut Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kalantutkimusosasto.

1. Kalastajien lukumäärä

Vuosina 1977- 1979 oli Inarinjärven alueella tarkkailututkimuksen mukaan 67 - 78 ammattikalastajaa (taulukko 1). Ammattikalastuksen kannattavuustutkimuksessa oli mukana vastaavana aikana 12 - 18 kirjanpitäjää. Kirjanpitoa kannattavuustutkimusta varten on siten vuosittain pitänyt noin 20 % Inarinjärven ammattikalastajista.

Taulukko 1. Ammattikalastusta harjoittaneiden ja kannattavuus-
tutkimuksen kirjanpitoa pitäneiden kalastajaperheiden
lukumäärä Inarinjärvellä 1977-1979.

	Ammatti- kalastajia	Kirjanpito- kalastajia	
		lkm	%
1976	-	14	-
1977	78	12	15,4
1978	67	13	19,4
1979	77	18	23,7

2. Saalis

Ammattikalastuksen osuus Inarinjärven paikallisen väestön saaliista on ollut vuosittain noin puolet (TOIVONEN et. al. 1981). Kirjanpitoa pitäneiden yritysten kokonaissaalis taas on vuosittain ollut noin 30 % ammattikalastuksen kokonaissaaliista. Kirjanpitäjien keskisaalis on vuosina 1977-1979 ollut huomattavasti suurempi kuin kaikkien Inarinjärven ammattikalastajien keskisaalis (taulukko 2). Esitettäviä tuloksia voidaankin pitää keskimääräistä parempina.

Taulukko 2. Ammattikalastajien saalis ja kirjanpitokalastajien
kokonaissaalis vuosina 1977-1979.

Ammattikalastajien saalis			Kirjanpitokalastajien saalis		
yhteensä, kg	kg/kalastaja- perhe		yhteensä, kg	kg/kalastaja- perhe	
1977	57 122	732	15 610	1 201	
1978	46 750	698	14 556	1 119	
1979	62 740	814	18 033	1 005	

3. Kalastustulot

Kalastajaperheiden vuotuisesta toimeentulosta kalastuksen osuus oli vuosina 1976-1978 keskimäärin yli 40 % (taulukko 3). Osuus oli kalastajan oma arvio eikä perustunut tarkkoihin laskeelmiin. Sitä voidaan kuitenkin pitää suuntaa antavana. Vuonna 1979 kirjanpitäjien lukumäärää lisättiin huomattavasti. Tutkimukseen tuli silloin mukaan myös kalastajaperheitä, joille kalastuksen merkitys oli aikaisempaa vähäisempi. Kalastustulojen osuus kalastajaperheiden toimeentulosta olikin vuonna 1979 noin 30 %. Kalastuksen ohella oli siten harjoitettava myös muita elinkeinoja tai oltava ansiotyössä sillä ei kukaan kirjanpitäjistä tullut toimeen pelkällä kalastustulolla.

taulukko 3. Kalastuksen osuus kirjanpitoa pitäneiden kalastajaperheiden toimeentulosta vuosina 1976-1979.

1976	42 %
1977	49 %
1978	41 %
1979	31 %

III. KALASTUKSEN KANNATTAVUUS 1976-1979

Kalastuksen kannattavuuteen vaikuttavat mm. kalastusolosuhteet, sääsuhteet ja kalakantojen vaihtelu mutta myös kustannusten ja kalan hintojen kehitys.

Kalastuskustannuksista suurimmat ovat poltto- ja voiteluaine- sekä pyydys- ja kalustokustannukset.

Polttoaineista ovat sisävesialueen kalastajan kannalta tärkeimmät kevyt polttoöljy ja 92-oktaaninen bensiini. Niiden hintakehitys on esitetty taulukossa 4.

Taulukko 4. Polttoaineiden hinnat 1976-1979. (Anon. 1980).

	Kevyt polttoöljy		92-oktaaninen bensiini	
	p/l	1976 = 100	p/l	1976 = 100
1976	45,00	100	151,30	100
1977	53,00	118	174,60	115
1978	58,52	130	190,54	126
1979	65,28	145	205,74	136

Pydyksensä kalastajat rakentavat useimmiten itse. Siksi on nailonliinan (1 X 60 m, 40 mm, 100/3) ja pauloitettun verkon (30 X 2,4 m, 40 mm, \emptyset 0,17 mm) hintakehitystä tarkasteltu erikseen (taulukko 5).

Taulukko 5. Pydysten hinnat 1976-1979 (Anon. 1977-1979).

	pauloitettu verkko (30 X 2,4 m, 40 mm, \emptyset 0,17 mm)		nailonliina (1 X 60 m, lanka 100/3, 40 mm)	
	mk	1976 = 100	mk	1976 = 100
1976	112,60	100	23,65	100
1977	125,90	112	27,50	116
1978	136,00	121	30,30	128
1979	155,00	138	34,40	145

Kalastuksen kannattavuudesta ja kalastajaperheiden toimeentulon kehityksestä on saatu tietoa tällä selvityksellä (taulukot 6 ja 7).

Taulukko 6. Kaloista saadut keskihinnat.

	Siika		Taimen		Hauki		Harmaanieriä		Isonieriä	
	mk/kg		mk/kg		mk/kg		mk/kg		mk/kg	
1976	8,08	100	14,93	100	3,06	100	14,41 ¹⁾	100	14,41 ¹⁾	100
1977	9,61	119	19,08	128	3,56	116	19,02	132	19,51	135
1978	11,61	144	23,32	156	4,00	131	20,03	139	19,62	136
1979	13,78	171	29,13	195	6,13	200	26,86	186	27,19	187

1) nieriöille laskettu vain yksi hinta

Taulukko 7. Saalis, kalastustuotot, kalastuskustannukset ja vuosiansio keskimäärin kalastusyritystä kohti sekä tuntiansio vuosina 1976-1979.

	Saalis		Kalastustuotot		Kalastuskustannukset		Työansio		Tuntiansio	
	kg		mk		mk		mk		mk/h	
1976	1 267	100	9 971	100	4 264	100	4 994	100	3,04	100
1977	1 201	95	10 877	109	3 821	90	6 215	124	4,19	138
1978	1 119	88	11 390	114	5 045	118	5 578	112	3,94	130
1979	1 005	79	12 380	124	5 425	127	6 097	122	4,44	146

Kaloista saadut keskihinnat (taulukko 6) nousivat ajanjaksona suhteessa enemmän kuin poltto- ja voiteluaineiden hinnat (taulukko 4). Tärkeimmän kalalajin, siian, hinta nousi kuitenkin vähiten. Silti kokonaistuottojen nousu (taulukko 7) ei vastannut keskihintojen nousua, koska saalis jäi aina edellisvuotista pienemmäksi. Tuntiansion nousu aiheutui siitä että työtuntien määrä on vuosi vuodelta ollut vähäisempi.

IV. AMMATTIKALASTUKSEN KANNATTAVUUS 1979.

1. Kalastusolosuhteet

Vuonna 1979 kesä oli Inarinjärvellä lämmin ja kalastuksen kannalta suotuisa. Kun vesi vielä syksylläkin pysyi pitkään lämpimänä, oli kalansaalis huomattavasti parempi kuin vuosina 1978 ja 1977. ?

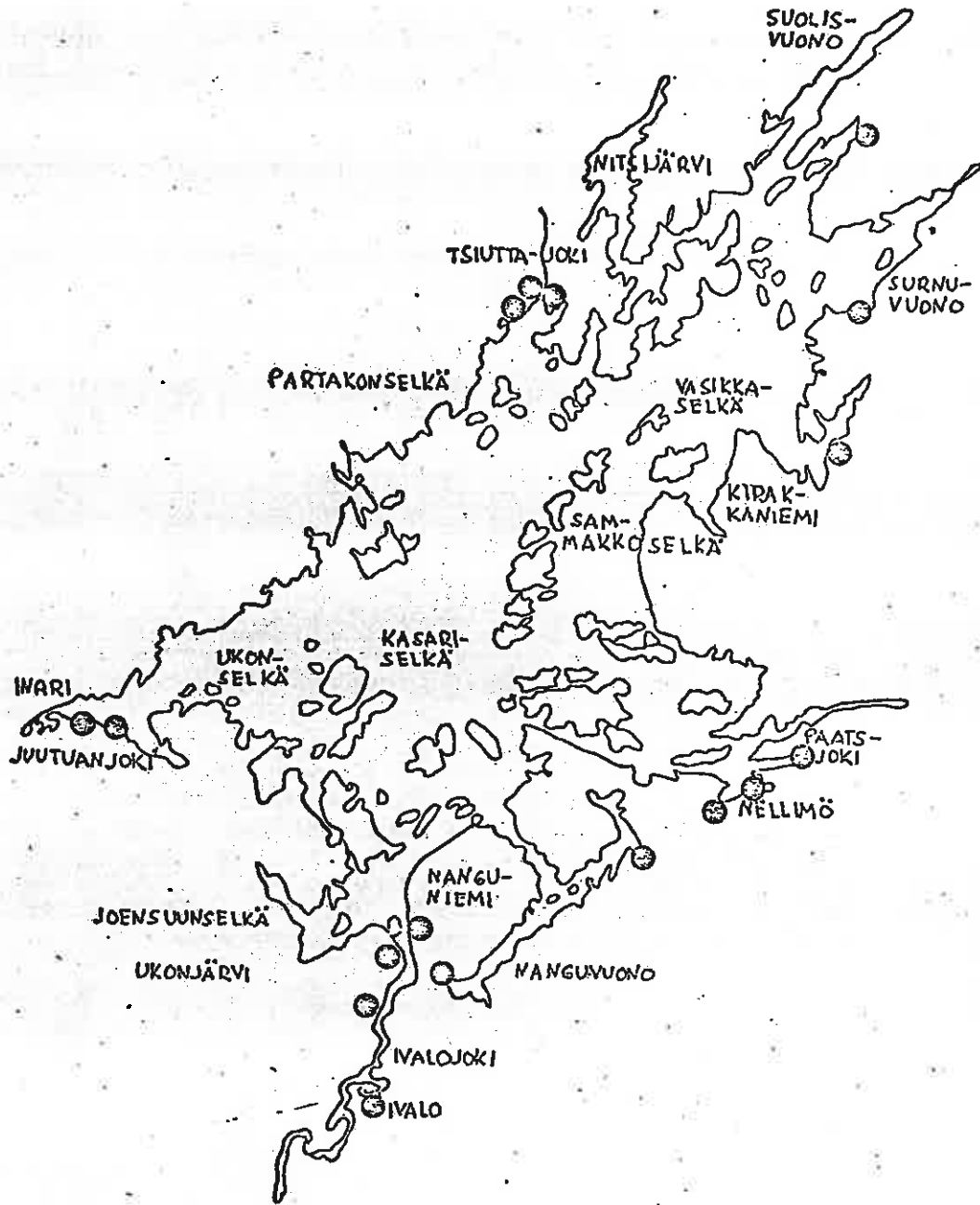
2. Kalastusyrietykset

Inarinjärvi on jaettu yhdeksään tutkimusalueeseen. Kirjanpitoa pitäneet yritykset jakaantuvat suhteellisen tasaisesti koko järven alueelle (kuva 1). Kalastuksen kannattavuutta ei voitu tarkastella erikseen tutkimusalueilta, koska yrityksiä oli siihen liian vähäinen. Sen sijaan mukana olleet 18 kalastusyrietystä ryhmiteltiin kalastustuottojen mukaan seuraavasti:

	kalastustuotot	yrietyksiä
ryhmä I	alle 5 000 mk	2
ryhmä II	5 001 - 10 000 mk	3
ryhmä III	10 001 - 15 000 mk	7
ryhmä IV	yli 15 000 mk	6

Ryhmittely tehtiin ensimmäisen kerran vuoden 1979 aineistosta. Yrietykset harjoittivat kalastusta hyvin eri laajuudessa ja sen vaikutus lopputulokseen haluttiin selvittää. Aikaisempina vuosina tulokset on laskettu kaikkien selvityksessä mukana olleiden yrietyksien keskiarvona.

Ryhmii I ja II yrietyksiä jäi vähän, joten selvityksessä mukana olleet yrietykset edustivat todella alueen ammattimaista kalastusta. Ryhmässä III olikin kalastustulojen osuus ruokakunnan kokonaistuloista 31 % ja ryhmässä IV 46 % (taulukko 8).

Kuva 1. Kirjanpitoa pitäneet yritykset vuonna 1979.

Taulukko 8. Kalastusyrityksien tulonlähteet ja niiden osuudet kokonaistuloista vuonna 1979, %.

Kalastustuotot, mk

alle 5 000 5 001 - 10 000 10 001 - 15 000 yli 15 000 kaikki
yritykset

Yrityksiä	2	3	7	6	18
Kalastus	14,0	13,4	31,4	45,8	31,3
Satunnainen ansiotyö		13,3	17,1	39,2	21,9
Porotalous		26,7	24,3	6,7	16,1
Eläke		10,0	18,6	8,3	11,7
Vakituisen ansiotyö	48,5	33,3			10,9
Muut	37,5	3,3	8,6		8,1
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

3. Saalis

Tärkein saaliskala oli siika, jonka osuus yrityksiä kokonaisuudesta oli 70-85 % (taulukko 9). Siian suhteellinen osuus kirjjanpitoa pitävien yrityksiä keskisaaliista on kasvanut vuosina 1976-1979:

	siikasaalis/ yritys, kg	siian osuus yrityksiä keskisaaliista, %
1976	890	70,2
1977	916	76,3
1978	894	79,9
1979	815	81,1

Kirjanpitoa pitävien yrityksiä kokonaissaalis kuukausittain on liitteenä 1.

4. Keskihinnat

Saaliistaan yritykset (18 kpl) myivät keskimäärin 73 %. Eri tuottoluokkien välillä ei siian keskihinnoissa ole suurtakaan eroa (taulukko 10). Sen sijaan taimenen ja nieriöiden hinnoissa on vaihtelua mutta näillä kalalajeilla ei kalastajan toimeentulon kannalta ole yhtä suurta merkitystä kuin siialla.

Kirjanpitoa pitävien yrityksiä kalasta saamat kuukausittaiset keskihinnat ovat liitteenä 2.

5. Kalastusomaisuus

Kalastusomaisuudesta suurin osa, 60-70 %, oli kalustoa eli veneitä moottoreita ja moottorikelkkoja. Pyydyksiä osuus omaisuudesta oli noin 20 % (taulukko 11).

Alimmassa tuottoluokassa kalastusomaisuuden arvo 1.1.1979 oli noin 3 000 mk. Muissa tuottoluokissa arvo oli siihen nähden 4-6-kertainen.

Taulukko 9. Saalis keskimäärin kalastusyritystä kohti vuonna 1979.

K a l a s t u s t u o t o t, m k

Yrityksiä	alle 5 000		5 001 - 10 000		10 001 - 15 000		yli 15 000		kaikki yritykset
	2	3	4	5	6	7	8		
	kg	%	kg	%	kg	%	kg	%	kg
Siika	277	69,2	289	71,9	906	85,1	1 151	79,7	815
Taimen	3	0,7	20	5,0	28	2,6	61	4,2	35
Harmaanieriä	14	3,5	32	8,0	33	3,1	56	3,9	38
Isonieriä	3	0,7	12	3,0	23	2,2	32	2,2	22
Hauki	22	5,5	11	2,7	18	1,7	39	2,7	24
Ahven	9	2,3	12	3,0	15	1,4	11	0,8	12
Harri	2	0,5	15	3,7	14	1,3	19	1,3	14
Made	49	12,3	8	2,0	21	2,0	63	4,4	35
Reeska	21	5,3	3	0,7	7	0,6	12	0,8	10
Yhteensä	400	100,0	402	100,0	1 065	100,0	1 444	100,0	1 005

Taulukko 10. Kaloista saadut keskihinnat vuonna 1979.

Yrityksiä	K a l a s t u s t o t, m k					Yllä 15 000	kaikki Yritykset
	alle 5 000	5 001 - 10 000	10 001 - 15 000	6	7		
	mk/kg	mk/kg	mk/kg	mk/kg	mk/kg	mk/kg	mk/kg
Siika	14,06	13,42	13,63	13,95	13,78		
Täimen		26,94	27,87	29,64	29,13		
Harmaanierä		25,00	23,83	28,94	26,86		
Isonierä		27,31	24,15	28,78	27,19		

Taulukko 11. Kalastusomaisuuden menojäännös 1.1.1979 keskimäärin yritystä kohti.

Yrityksiä	Kalastustuotot, mk						kaikki yritykset
	alle 5 000		5 001 - 10 000		10 001 - 15 000		
	2	3	7	6	18		
	mk	%	mk	%	mk	%	mk
Pyydykset	1 052	36,0	2 847	23,0	3 721	27,8	3 422
Muu irtain kalastusomaisuus	672	23,0	9 088	73,2	7 974	59,7	14 441
Kiinteä omaisuus	1 200	41,0	472	3,8	1 669	12,5	5 733
Yhteensä	2 924	100,0	12 407	100,0	13 364	100,0	23 596
							100,0
							15 455
							100,0

Kaikkien selvityksessä mukana olleiden yritysten (18 kpl) keskimääräinen kalastusomaisuuden arvo oli 1.1.1979 15 455 mk. Se oli huomattavasti korkeampi kuin muualla Oulun ja Lapin läänissä, jossa kalastusyritysten omaisuuden arvo 31.12.1978 oli 7 065 mk Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen valtakunnallisen ammattikalastuksen kannattavuustutkimuksen mukaan.

6. Työaika

Kalastuksen sivuansiotoiminnan luonteisuus näkyy kalastustyön määrässä (taulukko 12). Tehtyjen työtuntien määrä oli suurimmassa tuottoluokassa noin nelinkertainen pienimpään tuottoluokkaan verrattuna.

Tuottoluokassa yli 15 000 mk yritysten keskimääräinen työmäärä vastasi yhden kokopäivätyössä olleen toimihenkilön vuotuista työaika 2 040 h (Tilastokeskus). Kalastusyrityksessä ei kuitenkaan ollut kysymys yhden henkilön työajasta sillä (kaikista 18 yrityksestä lasketusta keskiarvosta) yrityksissä työskenteli keskimäärin 1,8 henkilöä (taulukko 13). Tämä työntekijöiden luku on painotettu kalastustyössäolokuukausien lukumäärällä.

Taulukko 13. Työntekijöiden lukumäärä yritystä kohti sekä työaika työntekijää ¹⁾ kohti vuonna 1979.

Yrityksiä	kpl	18
Työntekijät/yritys		1,8
Työtunnit/työntekijä		762
Työpäivät/työntekijä		123

¹⁾ työntekijämäärä painotettu

Taulukko 12. Kalastukseen käytetty työaika keskimäärin yritystä kohti vuonna 1979.

Yrityksiä	K a l a s t u t t u o t o t , m k						kaikki yritykset
	alle 5 000	5 001 - 10 000	10 001 - 15 000	ylli 15 000	h	%	
	2	3	7	6	18		
	h	%	h	h	h	%	%
Varsinainen kalastus	375	67,8	423	1 031	1 414	67,3	983
Jalostus	56	10,1	17	58	81	3,9	59
Markkinointi				14	15	0,7	11
Uusien kalastusvälineiden kunnost. ja vanh. peruskorjaus	91	16,5	192	104	348	16,6	199
Kirjanpito, johtaminen	13	2,4		4	55	2,6	21
Veneen korjaus ja kunnossapito	18	3,2	87	49	119	5,6	75
Kiinteän omaisuuden korjaus ja kunnossapito				1	69	3,3	24
Työtunnit yhteensä	553	100	719	1 261	2 101	100	1 372
Työpäivät, pv	149		135	205	309		221
Työpäivän pituus, h/pv	3,7		5,3	6,2	6,8		6,2
							100

7. Kalastustuotot

Kalastustuotot ovat pääasiassa kalan myyntituloja (taulukko 14). Lisäksi tuotoiksi on luettu omassa taloudessa käytetyn kalan arvo. Muut tulot ovat lähinnä moottoriveneajotuloja.

Vuonna 1979 yritykset (18 kpl) käyttivät omassa taloudessa kalaa keskimäärin 205 kg, jonka arvo oli 14,46 mk/kg. Suurin merkitys kalan käytöllä omassa taloudessa oli alimmassa tuottoluokassa, 80 % kokonaistuotoista. Muissa luokissa oman käytön osuus oli noin 20 % kokonaistuotoista.

8. Kalastuskustannukset

Suurin osa pyydyksistä kirjataan omaisuudeksi ja poistetaan menojäännöksestä 15 prosentin vuotuisin poistoin. Samoin poistetaan moottorit, veneet ja moottorikelkat. Poisto oli suurin kustannuserä muissa kuin alimmassa tuottoluokassa (taulukko 14).

Muuttuvista kustannuksista suurimmat olivat poltto- ja voiteluainekustannukset, jotka olivat noin 30 % kalastuksen kokonaiskustannuksista.

9. Ansiotaso

Kalastajaperheiden työansion eli vuosiansion selvittämiseksi oletettiin omalle pääomalle saaduksi 6 prosentin tuotto (taulukko 14).

Vuosiansiota varten teki työtä keskimäärin 1,8 henkilöä, joten työntekijää kohti ansio jää vielä esitettyä vähäisemmäksi.

Tuntiansio vaihteli eri tuottoluokissa huomattavasti. Paras se oli tuottoluokassa 10 001 - 15 000 mk. Yli 15 000 markan tuottoluokassa kustannukset olivat lähes kaksinkertaiset, joten tuntiansio jäi edellistä heikommaksi.

Kalastajien saamaa tuntiansiota ei voida pitää hyvänä sillä vuonna 1979 oli esim. koko valtakunnan teollisuustyöntekijöiden keskituntiansio 19,08 mk, talonrakennustyöntekijöiden 20,49 mk ja maata-

Taulukko 14. Kalastusyrityksien keskimääräiset tuotot, kustannukset, oman pääoman korko sekä saavutettu ansiotaso vuonna 1979.

Yrityksien määrä	K a l a s t u s t u o t o t, m k						Yli 15 000		kaikki yritykset	
	alle 5 000		5 001 - 10 000		10 001 - 15 000		18			
	2	3	4	5	6	7	8	9		
	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%
<u>Tuotot</u>										
kajan myynti	860,25	20,7	3 664,00	59,4	9 635,86	77,1	14 351,75	79,3	9 237,44	74,6
oma käyttö	3 304,11	79,3	1 513,48	24,5	2 858,95	22,9	3 737,91	20,7	2 977,15	24,1
muut tulot	-	-	990,00	16,1	-	-	-	-	165,00	1,3
TUOTOT YHTEENSÄ	4 164,36	100,0	6 167,48	100,0	12 494,81		18 089,66	100,0	12 379,59	100,0
<u>Kustannukset</u>										
tavarat, aineet, tarv.	22,50	2,2	96,67	2,3	81,43	1,8	196,08	2,3	115,64	2,1
vuokrat, vak.maksut	12,50	1,3	15,33	0,4	34,57	0,8	106,86	1,2	53,01	1,0
poltto-, voiteluaineet	320,33	32,1	974,47	22,7	1 333,01	30,0	2 492,03	29,0	1 547,08	28,5
alusten kunnossapito	-	-	21,67	0,5	394,63	8,9	516,31	6,0	329,18	6,1
pyydysten kunnossapito	-	-	41,67	1,0	151,86	3,4	553,00	6,4	250,33	4,6
rakenn. ja laitt. korjaus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
kuljetus ja rahat	-	-	-	-	-	-	312,67	3,6	104,22	1,9
matkakustannukset	260,72	26,1	-	-	72,86	1,6	-	-	57,30	1,1
palkat	-	-	1 193,33	27,8	-	-	-	-	198,89	3,7
<u>Poistot</u>										
irtain	258,50	25,9	1 918,33	44,8	2 240,14	50,4	3 886,50	45,1	2 515,11	46,4
kiinteä	60,00	6,0	23,67	0,5	83,43	1,9	377,67	4,4	168,94	3,1
korot	-	-	-	-	54,64	1,2	103,11	1,2	55,62	1,0
muut	63,50	6,4	-	-	-	-	67,00	0,8	29,39	0,5
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	998,05		4 285,14	100,0	4 446,57	100,0	8 611,23	100,0	5 424,71	100,0
Oman pääoman korko, mk	175,47		744,40		728,94		1 292,01		857,71	
Vuosiansio, mk	2 990,84		1 137,94		7 319,30		8 186,42		6 097,17	
Työtunnit h	553		719		1 261		2 101		1 372	
Tuntiansio, mk/h	5,41		1,58		5,80		3,90		4,44	

loustyöntekijäin 15,10 mk (Anon. 1981).

10. Kalastuksen kannattavuus pyyntimenetelmittäin

Kaikissa yrityksissä harjoitettiin verkkopyyntiä, johon kuuluvaksi on luettu myös siikapesillä tapahtunut pyynti. Nuottapyyntiä harjoitti 5 yritystä. Katiska- ja uistinpyynti oli vähäistä.

Toimeentulon kannalta oli tärkein verkkopyynti. Pyyntiä harjoittaneiden yritysten keskisaalis oli 969 kg. Nuottapyynnin saalis oli vain 130 kg yritystä kohti (taulukko 15).

Verkkopyynnissä tehtiin työpäiviä vuoden aikana 203 (taulukko 16). Tällöin on työpäiväksi luettu jokainen työpäivä, jona on tehty seuraavia töitä: varsinainen kalastus, uusien pyyntivälineiden valmistus tai vanhojen korjaus.

Kaikki työt eivät ole osoitettavissa tietylle pyyntimenetelmälle. Tällaisia töitä ovat: jalostus, markkinointi, veneen korjaus ja rakentaminen, moottorin korjaus, kiinteän kalastusomaisuuden korjaus ja rakentaminen sekä muut työt. Ne on taulukossa 16 esitetty erikseen.

Esitetystä laskutavasta johtuen on työpäivien yhteismäärä taulukossa 16 suurempi kuin todellisten työpäivien luku taulukossa 12. Samasta syystä on myös keskimääräinen työpäivän pituus todellista lyhyempi.

Vaikka nuottapyynnissä on tuntiansio parempi kuin verkkopyynnissä (taulukko 17) ei sillä kalastajaperheen toimeentulon kannalta ollut suurta merkitystä, koska pyyntiä harjoitettiin vain vähän.

V. AMMATTIKALASTUKSEN MERKITYS INARINJÄRVELLÄ 1979

Inarinjärven ammattikalastajien kokonaissaalis oli vuonna 1979 62 740 kg (AHTI MUTENIA suull. tieto). Ammattikalastuksen tuotto laskettiin tämän selvityksen mukaisella myydyn kalan painotetulla keski-

Taulukko 15. Saalis nuotta- ja verkkopyynnissä keskimäärin pyyntiä harjoittanutta yritystä kohti sekä saalis pyydyksen koentakertaa kohti vuonna 1979.

	Nuottapyynti	Verkkopyynti
Yrityksiä	5	18
	kg	kg
Siika	124	780
Taimen	1	34
Harmaanieriä		39
Isonieriä		22
Hauki		24
Ahven	2	11
Made		36
Reeska	3	9
Harri		14
Yhteensä	130	969
<hr/>		
Saalis, kg/ pyydyksen koentakerta	11,0	0,3

Taulukko 16. Työaika nuotta- ja verkkopyynnissä pyyntiä harjoittanutta yritystä kohti vuonna 1979.

	Yrityksiä	Työpäivät/ yritys, pv	Työtunnit/ työpäiviä, h/ pv
Pyyntimenetelmittain jaettavissa olevat työt			
Nuottapyynti	5	23	6
Verkkopyynti	18	203	6,1
Pyyntimenetelmien yhteiset työt	18	22	4,5
Yhteensä	18	232	5,9

Taulukko 17. Kalastuksen tuotto, kalastuksesta aiheutuneet kustannukset, oman pääoman korkovaatimus sekä vuosi- ja tuntiansio nuotta- ja verkkopyynnissä. Tulokset keskimäärin pyyntiä harjoittanutta yritystä kohti vuonna 1979.

	Nuottapyynti	Verkkopyynti
Yrityksiä	5	18
Kalastuksen tuotto, mk	1 539,98	12 491,93
Kalastuksesta aiheutuneet kustannukset, mk	582,87	5 224,15
Oman pääoman korko, mk	120,06	822,26
Vuosiansio kalastuksesta, mk	837,05	6 445,52
Tuntimäärä, h	141	1 332
Tuntiansio, mk/h	5,94	4,84

hinnalla 14,46 mk/kg. Kustannuksien ja tuottojen suhde oletettiin samaksi kuin kirjanpitäjillä keskimäärin. Näin laskettuna Inarinjärven ammattikalastuksen kokonaistuotto oli noin 900 000 mk. Siitä kalastajaperheiden käytettäväksi kustannusten vähentämisen jälkeen jäi noin 500 000 mk.

Saalis	62 740 kg
Tuotto	907 000 mk
Kustannukset	397 000 mk
Pääoman tuotto- vaatimus	62 000 mk
Vuosiansio	447 000 mk

KIRJALLISUUS

- Anon. 1977-1979: Vaasan verkkojen hinnastot 76-78. - Oy Aino Lindeman Ab.
- Anon. 1980: Öljytuotteiden hinnat. - Energiakatsaus 2:53.
- Anon. 1981: Työntekijäin keskituntiansioita. - Tilastokatsauksia 1:47.
- TOIVONEN, J. 1979: Vedensäännöstelyn vaikutus Inarinjärven kalastukseen. - Moniste, 4 s.
- TOIVONEN, J., TUUNAINEN, P. & AUVINEN, H. 1981: Verkkojen alimman silmäkoon määrittäminen Inarinjärven kalastuksessa. - Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Tiedonantoja 17:12-30.

Liite 1. Kirjanpitoa pitäneiden kalastusyrityksien (kaikki yhteensä) myymät kalamäärät sekä saadut keskihinnat kuukausittain vuonna 1979.

Kuukausi	Yrityksiä	Siika kg	Siika mk	Taimen kg	Taimen mk	Harmaa- nieriä kg	Harmaa- nieriä mk	ISO- nieriä kg	ISO- nieriä mk	Harri kg	Harri mk	Hauki kg	Hauki mk	Reeska kg	Reeska mk
Tammik.	1	1	16,-												
Helmi.														56	6,-
Maalis	2	24	14,25									3	10,-		
Huhti	2	26	14,38							37	6,-	74	6,-		
Touko	2	99	10,27	4	30,-					7	8,-				
Kesä	15	2 757	13,36	72	28,96	108	27,19	54	23,96	78	6,72	25	6,-		
Heinä	12	1 281	13,30	12	25,17	26	26,04	6	25,50	4	6,-				
Elo	14	1 597	13,94	6	25,83	32	26,94	18	28,44	7	6,-	13	6,-	10	6,-
Syys	15	1 917	13,82	78	29,28	116	27,40	79	28,86	28	6,-	72	6,-		
Loka	12	941	14,55	171	29,47	65	25,63	12	29,67					10	5,-
Marras	11	1 053	14,25	29	29,31					5	6,-	31	6,65	10	5,-
Joulu	6	302	15,48			1	30,-			4	6,-	23	6,-	10	5,-
Koko vuosi	18	9 998	13,78	372	29,13	348	26,86	169	27,19	170	6,40	241	6,13	101	5,70